

2023/0081(COD)

20.7.2023

ADVIES

van de Commissie vervoer en toerisme

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
(COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Rapporteur voor advies: Anna Deparnay-Grunenberg

PA_Legam

AMENDEMENTEN

De Commissie vervoer en toerisme verzoekt de bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een verordening Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is³⁴.

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(4) Om deze verbintenissen na te komen, moet de Unie haar transitie naar schone energie versnellen, met name door de energie-efficiëntie en het aandeel hernieuwbare energiebronnen te vergroten. Hiermee zal worden bijgedragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 van een arbeidsparticipatie van ten minste 78 % en een deelname aan opleidingen door ten minste 60 % van de volwassenen. Dit zal er ook toe bijdragen dat de groene transitie eerlijk en billijk is, **en dat geen enkele regio of persoon achterblijft**³⁴.

³⁴ Aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, aangenomen op 16 juni 2022 als onderdeel van het “Fit for 55”-pakket.

(4 bis) In het kader van de focus op nettonulindustrieën is het belangrijk dat tevens rekening wordt gehouden met kleinere sectoren, bijvoorbeeld de fietsindustrie, wat betreft mogelijke tekorten aan componenten in de

toeleveringsketens, en is het van belang dat deze sectoren geen nadelen ondervinden als gevolg van hun verschillende omvang;

Amendement 3

Voorstel voor een verordening Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit de Russische Federatie aangeleverde fossiele brandstoffen. Het REPowerEU-plan³⁵ speelt een sleutelrol bij de respons op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de invasie van Oekraïne door de Russische Federatie. Dat plan heeft tot doel de energietransitie in de Europese Unie te versnellen, teneinde het gas- en elektriciteitsverbruik van de Unie te verminderen en investeringen in de uitrol van energie-efficiënte en koolstofarme oplossingen te stimuleren. In dat plan zijn onder meer de doelstellingen vastgesteld om de fotonvoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025, en tegen 2030 een fotonvoltaïsche capaciteit van 600 GW te installeren; om de uitrol van warmtepompen te verdubbelen; om tegen 2030 10 miljoen ton binnenlandse hernieuwbare waterstof te produceren, en om de productie van biomethaan aanzienlijk te verhogen. In dat plan is ook opgenomen dat, om de REPowerEU-doelstellingen te verwezenlijken, de levering van apparatuur voor koolstofarme

Amendement

(5) De hogere energieprijzen na de ongerechtvaardigde en onwettige militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne hebben een sterke impuls gegeven om de uitvoering van de Europese Green Deal te versnellen en de veerkracht van de energie-unie te versterken door de transitie naar schone energie te versnellen en een einde te maken aan elke afhankelijkheid van uit de Russische Federatie aangeleverde fossiele brandstoffen. Het REPowerEU-plan³⁵ speelt een sleutelrol bij de respons op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de invasie van Oekraïne door de Russische Federatie. Dat plan heeft tot doel de energietransitie in de Europese Unie te versnellen, teneinde het gas- en elektriciteitsverbruik van de Unie te verminderen en investeringen in de uitrol van energie-efficiënte en koolstofarme oplossingen te stimuleren. In dat plan zijn onder meer de doelstellingen vastgesteld om de fotonvoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025, en tegen 2030 een fotonvoltaïsche capaciteit van 600 GW te installeren; om de uitrol van warmtepompen te verdubbelen; om tegen 2030 10 miljoen ton binnenlandse hernieuwbare waterstof te produceren, en om de productie van biomethaan aanzienlijk te verhogen, ***hetgeen van essentieel belang is om zwaar vervoer koolstofvrij te maken en om de netto-nuldoelstelling van de Unie tegen***

energie en van kritieke grondstoffen moet worden gediversifieerd, de afhankelijkheid van sectoren moet worden verminderd, knelpunten in de toeleveringsketen moeten worden weggewerkt en de productiecapaciteit van de Unie voor technologie op het gebied van schone energie moet worden uitgebreid. Als onderdeel van haar inspanningen om het aandeel van hernieuwbare energie in de elektriciteitsopwekking, de industrie, gebouwen en vervoer te verhogen, stelt de Commissie voor de doelstelling in de richtlijn hernieuwbare energie op te trekken tot 45 % tegen 2030 en de doelstelling in de richtlijn energie-efficiëntie tot 13 %. Dit zou de totale opwekkingscapaciteit van hernieuwbare energie tegen 2030 op 1 236 GW brengen, in vergelijking met 1 067 GW tegen 2030 zoals voorzien in het voorstel van 2021, en zal leiden tot een grotere behoefte aan opslag via batterijen om de fluctuerende niveaus in het elektriciteitsnet te ondervangen. Evenzo zullen beleidsmaatregelen in verband met het koolstofvrij maken van de **wegvervoersector**, zoals Verordening (EU) 2019/631 en Verordening (EU) **2019/1242**, sterke drijvende krachten zijn voor een verdere elektrificatie van de **wegvervoersector** en zo de vraag naar batterijen doen toenemen.

2050 te halen. In dat plan is ook opgenomen dat, om de REPowerEU-doelstellingen te verwezenlijken, de levering van apparatuur voor koolstofarme energie en van kritieke grondstoffen moet worden gediversifieerd, de afhankelijkheid van sectoren moet worden verminderd, knelpunten in de toeleveringsketen moeten worden weggewerkt en de productiecapaciteit van de Unie voor technologie op het gebied van schone energie moet worden uitgebreid. Als onderdeel van haar inspanningen om het aandeel van hernieuwbare energie in de elektriciteitsopwekking, de industrie, gebouwen en vervoer te verhogen, stelt de Commissie voor de doelstelling in de richtlijn hernieuwbare energie op te trekken tot 45 % tegen 2030 en de doelstelling in de richtlijn energie-efficiëntie tot 13 %. Dit zou de totale opwekkingscapaciteit van hernieuwbare energie tegen 2030 op 1 236 GW brengen, in vergelijking met 1 067 GW tegen 2030 zoals voorzien in het voorstel van 2021, en zal leiden tot een grotere behoefte aan opslag via batterijen om de fluctuerende niveaus in het elektriciteitsnet te ondervangen. **Om de voorzieningszekerheid binnen het elektriciteitsnet te waarborgen, is bovendien een grote uitbreiding van planbare fossielvrije kernenergie nodig, met inbegrip van zowel de modernisering van bestaande kernenergiefaciliteiten als de oprichting van nieuwe grootschalige kernenergiefaciliteiten en kleine modulaire reactoren.** Evenzo zullen beleidsmaatregelen in verband met het koolstofvrij maken van de **vervoersector**, zoals Verordening (EU) 2019/631, **Verordening (EU) 2019/1242** en Verordening (EU) **2021/0210* (*FuelEU Zeevaart)**, sterke drijvende krachten zijn voor een verdere elektrificatie van de **vervoersector** en zo de vraag naar batterijen **en oplaadinfrastructuur** doen toenemen.

³⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", COM(2022) 230 final van 18 mei 2022.

³⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", COM(2022) 230 final van 18 mei 2022.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energie-technologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, nettechnologieën, technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, **kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties**, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, en energiesysteemgerelateerde technologieën voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de

Amendement

(6) De transitie naar nettonul leidt nu al tot enorme industriële, economische en geopolitieke verschuivingen over de hele wereld, die alleen maar groter zullen worden naarmate de wereldwijde decarbonisatie-inspanningen vorderen. De weg naar een nettonuluitstoot vertaalt zich in goede kansen voor de uitbreiding van de nettonulindustrie in de Unie, waarvoor gebruik wordt gemaakt van de kracht van de eengemaakte markt door **snelle en toereikende** investeringen in technologieën te bevorderen, op het gebied van hernieuwbare-energie-technologieën, technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag, warmtepompen, **flexibiliteits- en nettechnologieën, waaronder technologieën die het snel en bidirectioneel laden van elektrische voertuigen mogelijk maken**, technologieën voor **duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart waaronder** hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, fusie, **technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen en hun aanverwante splijstofcyclus**, technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag, **hernieuwbare materiaaltechnologieën** en energiesysteemgerelateerde technologieën

doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

voor energie-efficiëntie en de toeleveringsketens daarvan, waardoor onze economische sectoren gedecarboniseerd kunnen worden, van energievoorziening tot vervoer, gebouwen en industrie. Een sterke nettonulindustrie binnen de Europese Unie kan aanzienlijk bijdragen tot de doeltreffende verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, alsook tot de ondersteuning van andere doelstellingen van de Green Deal, en tegelijkertijd banen en groei genereren.

Motivering

Voldoende productiecapaciteit voor flexibiliteitstechnologieën is noodzakelijk om de strategische autonomie in de klimaattransitie te waarborgen. Om de streefcijfers van de EU op het gebied van hernieuwbare energie te halen, moet de flexibiliteit aanzienlijk worden vergroot. Er moet worden verwezen naar “technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen”, aangezien zowel verlenging van de levensduur van bestaande kerncentrales als nieuwe kernenergie nodig is om op kosteneffectieve wijze klimaatneutraliteit te bereiken. Er zijn aanzienlijke investeringen in hernieuwbare grondstoffen nodig om te voldoen aan de toezegging om 20 % van de fossiele koolstof in de materiaalcyclus te vervangen door hernieuwbare koolstofgrondstoffen.

Amendement 5

Voorstel voor een verordening Overweging 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 bis) Een kwart van de huidige broeikasgasemissies in de EU wordt geproduceerd door de vervoersector en deze emissies nemen nog altijd toe. Om de in deze verordening vastgestelde doelstellingen te bereiken en het potentieel van de Unie voor een concurrerende nettonulindustrie te verwezenlijken, moeten de Commissie en de lidstaten zorgen voor een koolstofneutraal, duurzaam, betrouwbaar en efficiënt systeem voor het vervoer van goederen, componenten en producten, en rekening houden met de rol die het spoor daarbij zal moeten spelen^{1 bis}. Ondanks de streefdoelen van de Unie om het volume van het goederenvervoer per spoor te

verdubbelen tot 30 % in 2030, is het aandeel van de opsplitsing tussen vervoerswijzen sinds 2010 juist gedaald (in 2010: 18 %, in 2020: 16,8 %). De Commissie moet daarom een evaluatie maken van de mogelijke bijdragen aan een concurrerende nettonulindustrie die kan worden bewerkstelligd in de sector door af te stappen van een zeer energie-intensief vervoersysteem, en zij moet op basis daarvan voorstellen doen om de vervoersector verder koolstofvrij te maken.

*1 bis Spoorwegbureau van de Europese Unie, 2022
[https://www.era.europa.eu/system/files/2022-10/Compelling%20vision%20for%20a%20target%20rail%20system_0.pdf]*

Amendement 6

Voorstel voor een verordening Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) De decarbonisatie­doel­stellingen van de Unie, de energie­voorzienings­zeker­heid, de digitalisering van het energie­stelsel en de elektrificatie van de vraag, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit en de behoefte aan snelle oplaadpunten, vereisen een enorme uitbreiding van de elektriciteitsnetten in de Europese Unie, zowel op transmissieniveau als op distributieniveau. Op transmissieniveau zijn hoogspannings­gelijk­stroom­systemen (HVDC-systemen) nodig om hernieuwbare energiebronnen op zee aan te sluiten; op distributieniveau is het aansluiten van elektriciteits­leveranciers en de omgang met flexibiliteit aan de vraagzijde afhankelijk van investeringen in innovatieve net­technologieën, zoals slimme

Amendement

(8) De decarbonisatie­doel­stellingen van de Unie, de energie­voorzienings­zeker­heid, de digitalisering van het energie­stelsel en de elektrificatie van de vraag, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit en de behoefte aan snelle oplaadpunten **en wal­stroom­voorziening**, vereisen een enorme uitbreiding van de elektriciteitsnetten in de Europese Unie, zowel op transmissieniveau als op distributieniveau. Op transmissieniveau zijn hoogspannings­gelijk­stroom­systemen (HVDC-systemen) nodig om hernieuwbare energiebronnen op zee aan te sluiten; op distributieniveau is het aansluiten van elektriciteits­leveranciers en de omgang met flexibiliteit aan de vraagzijde afhankelijk van investeringen in innovatieve

oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen (EVSC), energie-efficiënte gebouwen en automatisering van industrie, en slimme regelaars, slimme-meterinfrastructuur (AMI) en energiebeheersystemen voor woningen (HEMS). Het elektriciteitsnet moet kunnen communiceren met tal van actoren of apparaten op basis van een nauwkeurige waarneembaarheid — m.a.w. op basis van gegevens — om flexibiliteit, slim laden en slimme gebouwen mogelijk te maken, waarbij aan de vraagzijde slimme elektriciteitsnetten een respons van consumenten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken. De aansluiting van nettonultechnologieën op het net van de Europese Unie vereist een aanzienlijke uitbreiding van de productievermogens voor elektriciteitsnetten, bijvoorbeeld wat betreft offshore- en onshore-kabels, verdeelstations en transformatoren.

nettechnologieën, zoals slimme oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen (EVSC), **walstroomvoorzieningen voor schepen en de mogelijkheid om systeemintegratie te verbeteren waarbij de kosten voor gebruikers omlaag gaan dankzij bidirectioneel laden**, energie-efficiënte gebouwen en automatisering van industrie, en slimme regelaars, slimme-meterinfrastructuur (AMI) en energiebeheersystemen voor woningen (HEMS). Het elektriciteitsnet moet kunnen communiceren met tal van actoren of apparaten op basis van een nauwkeurige waarneembaarheid — m.a.w. op basis van gegevens — om flexibiliteit, slim laden en slimme gebouwen mogelijk te maken, waarbij aan de vraagzijde slimme elektriciteitsnetten een respons van consumenten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maken. De aansluiting van nettonultechnologieën op het net van de Europese Unie vereist een aanzienlijke uitbreiding van de productievermogens voor elektriciteitsnetten, bijvoorbeeld wat betreft offshore- en onshore-kabels, verdeelstations en transformatoren, **alsook de toereikende modernisering en aanpassing van de infrastructuur voor vervoersverbindingen van en naar productielocaties, teneinde een benadering die gericht is op de toeleveringsketen te waarborgen.**

Amendement 7

Voorstel voor een verordening Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject

Amendement

(10) Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject

naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet. Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken.

naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet, **en technologieën voor duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart**. Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën, **met inbegrip van hun vervoersinfrastructuur**, nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken. **Om een benadering die gericht is op de toeleveringsketen te waarborgen, moeten snellere vergunningsprocedures ook van toepassing zijn op het upgraden en aanpassen van infrastructuur voor vervoersverbindingen van en naar productielocaties. Indien noodzakelijk voor het behalen van de doelstellingen van deze verordening, moet de Commissie waar passend de lijst van strategische technologieën in deze verordening aanvullen door het vaststellen van gedelegeerde handelingen.**

Amendement 8

Voorstel voor een verordening Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) In 2020 heeft de Europese

PE749.959v03-00

Amendement

(12) In 2020 heeft de Europese

AD\1285333NL.docx

10/58

Commissie een EU-strategie voor een geïntegreerd energiesysteem goedgekeurd. Daarin werd een visie uiteengezet over hoe de transitie naar een beter geïntegreerd energiesysteem, een systeem dat klimaatneutraliteit in alle economische sectoren ondersteunt tegen de laagste kosten, kan worden versneld. Integratie van het energiesysteem omvat drie concepten die elkaar aanvullen en versterken. Ten eerste een meer “circulair” energiesysteem, waarin energie-efficiëntie centraal staat. Ten tweede een grotere directe elektrificatie van eindgebruikerssectoren. Ten derde het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen, waaronder waterstof, voor eindtoepassingen waarin directe verwarming of elektrificatie niet haalbaar, niet efficiënt of duurder zijn. Bij de integratie van het energiesysteem gaat het bijvoorbeeld om oplossingen voor de volledige integratie in het bredere energiesysteem van alle elektriciteit die door installaties voor hernieuwbare energie wordt opgewekt. Dit betekent bijvoorbeeld dat technische oplossingen moeten worden vastgesteld die het mogelijk maken de door installaties voor hernieuwbare elektriciteit opgewekte overtollige elektriciteit te integreren, onder meer met opslag in allerlei vormen en sturing aan de vraagzijde.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

(17) De productiecapaciteit voor nettonultechnologie in de Unie moet worden uitgebreid om problemen in verband met de voorzieningszekerheid aan te pakken en bij te dragen tot het ondersteunen van de veerkracht van het

Commissie een EU-strategie voor een geïntegreerd energiesysteem goedgekeurd. Daarin werd een visie uiteengezet over hoe de transitie naar een beter geïntegreerd energiesysteem, een systeem dat klimaatneutraliteit in alle economische sectoren ondersteunt tegen de laagste kosten, kan worden versneld. Integratie van het energiesysteem omvat drie concepten die elkaar aanvullen en versterken. Ten eerste een meer “circulair” energiesysteem, waarin energie-efficiëntie centraal staat. Ten tweede een grotere directe elektrificatie van eindgebruikerssectoren. Ten derde het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen, waaronder *duurzame* waterstof, voor eindtoepassingen waarin directe verwarming of elektrificatie niet haalbaar, niet efficiënt of *onevenredig* duurder zijn. Bij de integratie van het energiesysteem gaat het bijvoorbeeld om oplossingen voor de volledige integratie in het bredere energiesysteem van alle elektriciteit die door installaties voor hernieuwbare energie wordt opgewekt. Dit betekent bijvoorbeeld dat technische oplossingen moeten worden vastgesteld die het mogelijk maken de door installaties voor hernieuwbare elektriciteit opgewekte overtollige elektriciteit te integreren, onder meer met opslag in allerlei vormen en sturing aan de vraagzijde *of productie van e-brandstof voor de vervoersector en de industrie.*

Amendement

(17) De productiecapaciteit voor nettonultechnologie in de Unie moet worden uitgebreid om problemen in verband met de voorzieningszekerheid aan te pakken en bij te dragen tot het ondersteunen van de veerkracht van het

energiesysteem van de Unie en de inspanningen voor decarbonisatie en modernisering. De fabrikanten van technologieën voor fotovoltaïsche zonne-energie in de Unie moeten hun concurrentievoordeel vergroten en de vooruitzichten voor de voorzieningszekerheid verbeteren door ernaar te streven tegen 2030 ten minste 30 gigawatt operationele productiecapaciteit voor fotovoltaïsche zonne-energie te bereiken in de gehele waardeketen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Europese alliantie voor de fotovoltaïsche zonne-energiesector, die wordt ondersteund in het kader van de EU-strategie voor zonne-energie³⁸. Fabrikanten van windenergie- en warmtepomptechnologieën in de Unie moeten hun concurrentievoorsprong dit decennium consolideren en hun huidige marktaandeel handhaven of uitbreiden, in overeenstemming met de prognoses van de Unie voor de uitrol van technologie voor haar energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030³⁹. Dit komt neer op een productiecapaciteit binnen de Unie van ten minste 36 GW voor windenergie en van ten minste 31 GW voor warmtepompen in 2030. Fabrikanten van batterijen en elektrolyse-installaties in de Unie moeten hun technologisch leiderschap consolideren en deze markten actief mede vormgeven. Voor batterijtechnologieën zou dit betekenen dat wordt bijgedragen aan de doelstellingen van de Europese alliantie voor batterijen en dat ernaar wordt gestreefd dat bijna 90 % van de jaarlijkse vraag naar batterijen in de Unie zal worden vervuld door de batterijfabrikanten in de Unie, wat neerkomt op een productiecapaciteit van ten minste 550 GWh in de Unie in 2030. Voor producenten van elektrolyse-installaties in de Unie wordt in het REPowerEU-plan uitgegaan van 10 miljoen ton eigen productie van hernieuwbare waterstof en nog eens tot 10 miljoen ton aan invoer van hernieuwbare waterstof tegen 2030. Om

energiesysteem van de Unie en de inspanningen voor decarbonisatie en modernisering. De fabrikanten van technologieën voor fotovoltaïsche zonne-energie in de Unie moeten hun concurrentievoordeel vergroten en de vooruitzichten voor de voorzieningszekerheid verbeteren door ernaar te streven tegen 2030 ten minste 30 gigawatt operationele productiecapaciteit voor fotovoltaïsche zonne-energie te bereiken in de gehele waardeketen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Europese alliantie voor de fotovoltaïsche zonne-energiesector, die wordt ondersteund in het kader van de EU-strategie voor zonne-energie³⁸. Fabrikanten van windenergie- en warmtepomptechnologieën in de Unie moeten hun concurrentievoorsprong dit decennium consolideren en hun huidige marktaandeel handhaven of uitbreiden, in overeenstemming met de prognoses van de Unie voor de uitrol van technologie voor haar energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030³⁹. Dit komt neer op een productiecapaciteit binnen de Unie van ten minste 36 GW voor windenergie en van ten minste 31 GW voor warmtepompen in 2030. Fabrikanten van batterijen en elektrolyse-installaties in de Unie moeten hun technologisch leiderschap consolideren en deze markten actief mede vormgeven. Voor batterijtechnologieën zou dit betekenen dat wordt bijgedragen aan de doelstellingen van de Europese alliantie voor batterijen en dat ernaar wordt gestreefd dat bijna 90 % van de jaarlijkse vraag naar batterijen in de Unie zal worden vervuld door de batterijfabrikanten in de Unie, wat neerkomt op een productiecapaciteit van ten minste 550 GWh in de Unie in 2030. Voor producenten van elektrolyse-installaties in de Unie wordt in het REPowerEU-plan uitgegaan van 10 miljoen ton eigen productie van hernieuwbare waterstof en nog eens tot 10 miljoen ton aan invoer van hernieuwbare waterstof tegen 2030. Om

ervoor te zorgen dat het technologische leiderschap van de EU zich vertaalt in commercieel leiderschap, zoals in het kader van de gezamenlijke verklaring van de Commissie over elektrolyse-installaties en de Europese alliantie voor schone waterstof wordt ondersteund, moeten de fabrikanten van elektrolyse-installaties in de EU hun capaciteit verder vergroten, zodat de totale elektrolysecapaciteit tegen 2030 ten minste 100 GW aan waterstof bereikt.

ervoor te zorgen dat het technologische leiderschap van de EU zich vertaalt in commercieel leiderschap, zoals in het kader van de gezamenlijke verklaring van de Commissie over elektrolyse-installaties en de Europese alliantie voor schone waterstof wordt ondersteund, moeten de fabrikanten van elektrolyse-installaties in de EU hun capaciteit verder vergroten, zodat de totale elektrolysecapaciteit tegen 2030 ten minste 100 GW aan waterstof bereikt. ***Producenten van brandstoffen voor de lucht- en zeevaart in de Unie moeten verder werken aan de ontwikkeling, opschaling en productie van duurzame brandstoffen teneinde de broeikasgasemissies van de vervoersector tegen 2050 met 90 % omlaag te brengen.***

³⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, SWD(2022) 148 final van 18 mei 2022.

³⁹ Overeenkomstig de REPowerEU-doelstellingen die zijn uiteengezet in het REPowerEU-plan, document COM/2022/230 final, en het begeleidende werkdocument van de diensten van de Commissie "Uitvoering van het REPowerEU-plan: investeringsbehoeften, waterstofversneller en verwezenlijken van de doelstellingen inzake biomethaan" bij: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", SWD(2022) 230 final van 18 mei 2022.

³⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, SWD(2022) 148 final van 18 mei 2022.

³⁹ Overeenkomstig de REPowerEU-doelstellingen die zijn uiteengezet in het REPowerEU-plan, document COM/2022/230 final, en het begeleidende werkdocument van de diensten van de Commissie "Uitvoering van het REPowerEU-plan: investeringsbehoeften, waterstofversneller en verwezenlijken van de doelstellingen inzake biomethaan" bij: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "REPowerEU-plan", SWD(2022) 230 final van 18 mei 2022.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltaïsche zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse capaciteit van de Unie voor nettonultechnologieën worden uitgegaan van het tegen 2030 benaderen of bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften op dat vlak.

Amendement

(18) Gezien deze reeks doelstellingen en rekening houdend met het feit dat de productiecapaciteit van de Unie voor bepaalde elementen van de toeleveringsketen (zoals omvormers en zonnecellen, wafers en ingots voor fotovoltaïsche zonne-energie of kathoden en anoden voor batterijen) zwak is, moet voor de jaarlijkse capaciteit van de Unie voor ***in de bijlage vermelde*** nettonultechnologieën worden uitgegaan van het tegen 2030 benaderen of bereiken van een jaarlijkse productiebenchmark van ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften op dat vlak, ***zelfs voor industrieën waar de toepassing van een beperkter volume is, zodat geen enkele sector achterblijft.***

Amendement 11

**Voorstel voor een verordening
Overweging 20 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(20 bis) Nettonultechnologieën zullen van groot belang zijn om ervoor te zorgen dat de Unie haar doelstelling in het kader van de Europese Green Deal haalt om broeikasgasemissies in de vervoersector tegen 2050 met 90 % terug te dringen. Bovendien zal het koolstofvrij maken van het vervoer door de inzet van nettonultechnologieën en een snelle uitfasering van fossiele brandstoffen ook aanzienlijke voordelen opleveren voor de menselijke gezondheid en het milieu met betrekking tot een reductie van door fossiele brandstoffen veroorzaakte vervuiling van lucht, bodem en water.

Amendement 12

Voorstel voor een verordening
Overweging 21

Door de Commissie voorgestelde tekst

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen.

Amendement

(21) Wil de Unie haar concurrentievermogen behouden en de huidige strategische afhankelijkheid van de invoer van essentiële nettonultechnologieproducten en de bijbehorende toeleveringsketens verminderen, en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden voorkomen, dan moet zij haar industriële basis op het gebied van nettonultechnologie blijven versterken en concurrerender en innovatievriendelijker worden. De Unie moet ervoor zorgen dat de productiecapaciteit zich sneller, eenvoudiger en voorspelbaarder kan ontwikkelen. ***Dit houdt ook in dat er tussen productielocaties in de EU en alle EU-markten efficiënte verbindingen moeten zijn, teneinde een benadering die gericht is op de toeleveringsketen te waarborgen.***

Amendement 13

Voorstel voor een verordening
Overweging 21 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(21 bis) Met het oog op het behalen van de klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en ten behoeve van stabiliteit en het vertrouwen in de langetermijnvoordelen van investeringen in schone energie en brandstoffen, moet koolstofarme- en koolstofvrije scheepvaart bevorderd worden door technologieën voor duurzame alternatieve brandstoffen, waaronder duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart, op te nemen als een strategische nettonultechnologie.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening

Overweging 27

Door de Commissie voorgestelde tekst

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen⁴⁵, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd;

Amendement

(27) Onverminderd de wetgeving van de Unie die van toepassing is op een specifieke technologie, onder meer in het kader van het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten⁴⁴ en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen⁴⁵, en tenzij daarin anders is aangegeven, kunnen aanbestedende diensten en instanties bij de beoordeling van de milieuduurzaamheid van de op basis van deze verordening aangekochte oplossingen rekening houden met verschillende elementen die gevolgen hebben voor het klimaat en het milieu. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de duurzaamheid en betrouwbaarheid van de oplossing; het gemak van reparatie en onderhoud; het gemak van upgraden en opknappen; het gemak waarmee recycling plaatsvindt en de kwaliteit ervan; het gebruik van stoffen; het verbruik van energie, water en andere hulpbronnen in een of meer stadia van de levenscyclus van het product; het gewicht en het volume van het product en de verpakking ervan; de inbouw van ***hernieuwbare materialen of*** gebruikte componenten; de hoeveelheid, kenmerken en beschikbaarheid van de verbruiksgoederen die nodig zijn voor correct gebruik en onderhoud; de milieuoetafdruk van het product en de milieueffecten ervan gedurende de levenscyclus; de koolstofvoetafdruk van het product; het vrijkomen van microplastics; de emissies in de lucht, het water of de bodem in een of meer levenscyclusfasen van het product; de hoeveelheden afval die wordt gegenereerd;

de gebruiksvoorwaarden.

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

Amendement 15

Voorstel voor een verordening Overweging 35

Door de Commissie voorgestelde tekst

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen

de gebruiksvoorwaarden.

⁴⁴ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG, COM(2022) 142 final van 30.3.2022.

⁴⁵ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final van 10.12.2020).

Amendement

(35) Huishoudens en eindgebruikers vormen een essentieel deel van de vraag van de Unie naar eindproducten met nettonultechnologie en overheidssteunregelingen om de aankoop van dergelijke producten door huishoudens te stimuleren, met name voor kwetsbare huishoudens en consumenten en huishoudens en consumenten met een laag en lager middeninkomen, **met inbegrip van degenen die kampen met vervoersarmoede**, zijn belangrijke instrumenten om de groene transitie te versnellen. In het kader van het in de EU-strategie voor zonne-energie⁵² aangekondigde initiatief voor zonnepaneeldaken moeten de lidstaten bijvoorbeeld nationale steunprogramma's opzetten om de grootschalige uitrol van zonne-energie op daken te ondersteunen. In het REPowerEU-plan riep de Commissie

die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigden bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

de lidstaten op om ten volle gebruik te maken van ondersteunende maatregelen die de omschakeling op warmtepompen aanmoedigen. Dergelijke steunregelingen die op nationaal niveau door de lidstaten of lokaal door lokale of regionale overheden worden opgezet, moeten ook bijdragen tot het vergroten van de duurzaamheid en veerkracht van de nettonultechnologieën van de EU. Overheidsinstanties moeten begunstigden bijvoorbeeld een hogere financiële compensatie bieden voor de aankoop van eindproducten met nettonultechnologie die een grotere bijdrage zullen leveren aan de veerkracht in de Unie. Overheidsinstanties moeten ervoor zorgen dat hun regelingen open, transparant en niet-discriminerend zijn, zodat zij bijdragen tot een grotere vraag naar nettonultechnologieproducten in de Unie. Overheidsinstanties moeten daarnaast de aanvullende financiële compensatie voor dergelijke producten beperken om de uitrol van nettonultechnologieën in de Unie niet te vertragen. Om de efficiëntie van dergelijke regelingen te vergroten, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel consumenten als fabrikanten van nettonultechnologie op een gratis website. Gebruikmaking door overheidsinstanties van de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht in het kader van op consumenten of huishoudens gerichte regelingen mag geen afbreuk doen aan de staatssteunregels en de WTO-regels inzake subsidies.

⁵² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: EU-strategie voor zonne-energie, COM(2022) 221 final van 18 mei 2022.

Amendement 16

Voorstel voor een verordening

Overweging 41

Door de Commissie voorgestelde tekst

(41) Wanneer particuliere investeringen alleen niet volstaan, kan voor de effectieve uitrol van nettonulproductieprojecten overheidssteun in de vorm van staatssteun nodig zijn. Dergelijke steun moet een stimulerend effect hebben en noodzakelijk, passend en evenredig zijn. De bestaande richtsnoeren inzake staatssteun, die onlangs grondig zijn herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de dubbele transitie, bieden ruime mogelijkheden om onder bepaalde voorwaarden investeringen te ondersteunen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De lidstaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergemakkelijken van de toegang tot financiering voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën door marktfalen aan te pakken met gerichte inzet van staatssteun. Het op 9 maart 2023 aangenomen tijdelijke crisis- en transitiekader voor staatssteun moet zorgen voor een gelijk speelveld binnen de interne markt, gericht op de sectoren waar een risico van verplaatsing naar een derde land is vastgesteld, dat ook evenredig is in termen van steunbedragen. Het zou de lidstaten in staat stellen regelingen in te voeren ter ondersteuning van nieuwe investeringen in productiefaciliteiten in welomschreven strategische nettonulsectoren, onder meer via belastingvoordelen. Het toegestane steunbedrag kan worden gemoduleerd met hogere steunintensiteiten en steunplafonds indien de investering plaatsvindt in steungebieden, om bij te dragen tot de doelstelling van convergentie tussen lidstaten en regio's. Er moeten passende voorwaarden gelden om de concrete risico's van verlegging van de investering buiten de EER te verifiëren en om na te

Amendement

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

gaan of er geen risico van verplaatsing binnen de EER bestaat. Om daartoe nationale middelen vrij te maken, kunnen de lidstaten een deel van de ETS-inkomsten gebruiken die de lidstaten in dat geval moeten toewijzen voor klimaatgerelateerde doeleinden.

Amendement 17

Voorstel voor een verordening Overweging 42

Door de Commissie voorgestelde tekst

(42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie.

Amendement

(42) Verschillende financieringsprogramma's van de Unie, zoals de herstel- en veerkrachtfaciliteit, InvestEU, de programma's van het cohesiebeleid, ***de Connecting Europe Facility*** of het innovatiefonds, zijn ook inzetbaar voor de financiering van investeringen in projecten voor de productie van nettonultechnologie, ***die gezien moeten worden in samenhang met andere financieringsinstrumenten teneinde te zorgen voor een benadering die gericht is op de toeleveringsketen en die nettonultechnologieën ondersteunt. Bovendien heeft de toekomstige waterstofbank als doel de productie van waterstof te ondersteunen, en moet de Europese Commissie de doeltreffendheid ervan in het oog houden en beoordelen of het mogelijk is het toepassingsgebied van de bank uit te breiden naar andere nettonultechnologieën, zoals zonne-energie en de productie van batterijen. Dit moet leiden tot een uitgebreid EU-instrument voor financiële steun dat de verschillende financieringsinstrumenten op het gebied van energie combineert en er daardoor voor zorgt dat de financiële ondersteuning van nettonultechnologieën overzichtelijker wordt. Waar mogelijk moet informatie over de relevante nationale financieringsbronnen en informatie over het combineren van EU-***

financieringsprogramma's met financiële steun van de Europese Investeringsbank gemakkelijk toegankelijk zijn.

Amendement 18

Voorstel voor een verordening Overweging 43

Door de Commissie voorgestelde tekst

(43) In het kader van de gewijzigde verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit⁵⁴ werd aan de lidstaten nog eens 20 miljard EUR aan niet-terugvorderbare steun ter beschikking gesteld om de energie-efficiëntie te bevorderen en fossiele brandstoffen te vervangen, onder meer via projecten van de EU met betrekking tot de nettonulindustrie. Zoals vermeld in de richtsnoeren van de Commissie betreffende de REPowerEU-hoofdstukken⁵⁵ worden de lidstaten aangemoedigd om in het REPowerEU-hoofdstuk van hun herstel- en veerkrachtplannen maatregelen op te nemen ter ondersteuning van investeringen in de productie van nettonultechnologieën en industriële innovatie, overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁶.

⁵⁴ Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van

Amendement

(43) In het kader van de gewijzigde verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit⁵⁴ werd aan de lidstaten nog eens 20 miljard EUR aan niet-terugvorderbare steun ter beschikking gesteld om de energie-efficiëntie te bevorderen en fossiele brandstoffen te vervangen, onder meer via projecten van de EU met betrekking tot de nettonulindustrie. Zoals vermeld in de richtsnoeren van de Commissie betreffende de REPowerEU-hoofdstukken⁵⁵ worden de lidstaten aangemoedigd om in het REPowerEU-hoofdstuk van hun herstel- en veerkrachtplannen maatregelen op te nemen ter ondersteuning van investeringen in de productie van nettonultechnologieën en industriële innovatie, overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁶. ***De lidstaten moeten zorg dragen voor een snelle tenuitvoerlegging van de nationale herstel- en veerkrachtplannen en een snelle uitrol van de RePowerEU-maatregelen, en voor de naleving van de overeengekomen tijdsplanning voor investeringen in de gehele toeleveringsketen van de nettonultechnologieën.***

⁵⁴ Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van

Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

⁵⁵ Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen in het kader van REPowerEU” 2023/C 80/01 (PB C 80 van 3.3.2023, blz. 1).

⁵⁶ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

⁵⁵ Mededeling van de Commissie “Richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen in het kader van REPowerEU” 2023/C 80/01 (PB C 80 van 3.3.2023, blz. 1).

⁵⁶ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

Amendement 19

Voorstel voor een verordening Overweging 45

Door de Commissie voorgestelde tekst

(45) De lidstaten kunnen steun verlenen uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁷, om de benutting van strategische nettonulprojecten in minder ontwikkelde en overgangsregio's aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's, diensten, opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de

Amendement

(45) De lidstaten kunnen steun verlenen uit programma's in het kader van het cohesiebeleid, in overeenstemming met de toepasselijke regels van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad⁵⁷, om de benutting van strategische nettonulprojecten in minder ontwikkelde en overgangsregio's aan te moedigen door middel van investeringspakketten voor infrastructuur, productieve investeringen in innovatie, productiecapaciteit in kmo's, diensten, opleidings- en bijscholingsmaatregelen, met inbegrip van steun voor capaciteitsopbouw bij overheidsinstanties en promotoren. De in de programma's vastgestelde toepasselijke medefinancieringspercentages kunnen tot 85 % oplopen voor minder ontwikkelde regio's en tot 60 % of 70 % voor overgangsregio's, afhankelijk van het desbetreffende fonds en de status van de regio, maar de lidstaten mogen deze plafonds op het niveau van het project overschrijden, waar dat op grond van de

staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van **strategische nettonulprojecten** te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd.

⁵⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

Amendement 20

Voorstel voor een verordening Overweging 48

Door de Commissie voorgestelde tekst

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de

staatssteunregels toegestaan is. Het instrument voor technische ondersteuning kan de lidstaten en de regio's helpen bij het opstellen van groeistrategieën voor een nettonulindustrie, het verbeteren van het ondernemingsklimaat, het beperken van de administratieve formaliteiten en het versnellen van de vergunningverlening. De lidstaten moeten worden aangemoedigd om de duurzaamheid van **projecten op het gebied van nettonultechnologie** te bevorderen door deze investeringen in Europese waardeketens te integreren, met name waar op interregionale en grensoverschrijdende samenwerkingsnetwerken kan worden voortgebouwd.

⁵⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visabeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

Amendement

(48) Om de beperkingen van de huidige versnipperde inspanningen op het gebied van publieke en particuliere investeringen weg te nemen en integratie en rendement op investering te bevorderen, moeten de

Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten.

Commissie en de lidstaten de bestaande financieringsprogramma's op Unie- en nationaal niveau beter coördineren en synergieën tot stand brengen en zorgen voor een betere coördinatie en samenwerking met de industrie en belangrijke belanghebbenden uit de particuliere sector. Het platform voor nettonultechnologie in Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij het opstellen van een alomvattend overzicht van de beschikbare en relevante financieringsmogelijkheden en bij het overleg over de individuele financieringsbehoeften van strategische nettonulprojecten. ***Middels het platform moeten tevens de verschillende instrumenten voor financiële steun voor nettonultechnologieën worden geëvalueerd en moeilijkheden bij de toegang tot financiering worden aangepakt, en moet ervoor worden gezorgd dat EU- en nationale middelen snel door de relevante industrieën kunnen worden geabsorbeerd. Waar van toepassing moeten er synergieën worden gecreëerd tussen het platform en het platform strategische technologieën voor Europa (STEP), zodat bestaande financiering naar STEP-projecten wordt geleid en de toepassing in de sectoren op het gebied van de digitale omgeving, deep tech, schone technologie en biotechnologie wordt versneld, aangezien al deze sectoren van cruciaal belang zijn voor de leidende rol van Europa.***

Amendement 21
Voorstel voor een verordening
Overweging 50

Door de Commissie voorgestelde tekst

(50) Tegelijkertijd ondermijnt de onvoorspelbaarheid, complexiteit en soms buitensporig lange duur van nationale vergunningverleningsprocessen de voor de doeltreffende ontwikkeling van projecten voor de productie van

Amendement

(50) Tegelijkertijd ondermijnt de onvoorspelbaarheid, complexiteit en soms buitensporig lange duur van nationale vergunningverleningsprocessen de voor de doeltreffende ontwikkeling van projecten voor de productie van

nettonultechnologieën benodigde investeringszekerheid. Om te zorgen voor en vaart te zetten achter doeltreffende uitvoering van die projecten, moeten de lidstaten daarom gestroomlijnde en voorspelbare vergunningsprocedures toepassen. Daarnaast moet op nationaal niveau prioriteit worden gegeven aan strategische nettonulprojecten om te zorgen voor een snelle administratieve afhandeling en een dringende behandeling van alle gerechtelijke en geschillenbeslechtsprocedures in verband met die projecten, zonder dat de bevoegde autoriteiten worden belet de vergunningverlening voor andere projecten voor de productie van nettonultechnologieën dan strategische nettonulprojecten, of meer in het algemeen, te stroomlijnen.

nettonultechnologieën benodigde investeringszekerheid. Om te zorgen voor en vaart te zetten achter doeltreffende uitvoering van die projecten, moeten de lidstaten daarom gestroomlijnde en voorspelbare vergunningsprocedures toepassen. Daarnaast moet op nationaal niveau prioriteit worden gegeven aan strategische nettonulprojecten om te zorgen voor een snelle administratieve afhandeling en een dringende behandeling van alle gerechtelijke en geschillenbeslechtsprocedures in verband met die projecten, zonder dat de bevoegde autoriteiten worden belet de vergunningverlening voor andere projecten voor de productie van nettonultechnologieën dan strategische nettonulprojecten, of meer in het algemeen, te stroomlijnen. ***Daarnaast moeten bestaande rechtshandelingen die relevant zijn voor alle aspecten van de vergunningsprocedure voor nettonulprojecten worden gescreend om ervoor te zorgen dat zij de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening niet belemmeren of verhinderen.***

Amendement 22

Voorstel voor een verordening Overweging 55 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(55 bis) Toegankelijkheid en connectiviteit van het volledige scala aan CO₂-vervoersmodaliteiten spelen een cruciale rol bij de uitrol van CCS-projecten en grensoverschrijdend vervoer. Die modaliteiten bestrijken schepen, binnenvaartschepen, treinen en vrachtwagens, alsmede vaste voorzieningen voor aansluiting en aanmeren, voor liquefactie, bufferopslag en omvormers van CO₂ met het oog op het

verdere vervoer via pijpleidingen en specifieke vervoerswijzen.

Amendement 23

Voorstel voor een verordening Overweging 56

Door de Commissie voorgestelde tekst

(56) Gezien het belang van strategische nettonulprojecten voor de energievoorziening van de Unie moet bovendien een reeks administratieve beperkingen **gedeeltelijk** worden **opgeheven of** vereenvoudigd om de uitvoering van die projecten te versnellen.

Amendement

(56) Gezien het belang van strategische nettonulprojecten voor de energievoorziening **en industriële veerkracht** van de Unie moet bovendien een reeks administratieve beperkingen worden vereenvoudigd om de uitvoering van die projecten te versnellen, **waarbij een hoge kwaliteit van de beoordelingen van potentiële milieueffecten wordt gewaarborgd.**

Amendement 24

Voorstel voor een verordening Overweging 57

Door de Commissie voorgestelde tekst

(57) De krachtens het Unierecht vereiste milieubeoordelingen en -vergunningen, onder meer met betrekking tot water, lucht, ecosystemen, habitats, biodiversiteit en vogels, maken integraal deel uit van de vergunningsprocedure voor projecten voor de productie van nettonultechnologie en vormen een essentiële waarborg om ervoor te zorgen dat negatieve milieueffecten worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt. Om er echter voor te zorgen dat de vergunningsprocedures voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën voorspelbaar zijn en tijdig worden afgerond, moet elk potentieel om de vereiste beoordelingen en vergunningen te stroomlijnen zonder dat het niveau van milieubescherming daardoor wordt verlaagd, worden benut. In

Amendement

(57) De krachtens het Unierecht vereiste milieubeoordelingen en -vergunningen, onder meer met betrekking tot water, lucht, ecosystemen, habitats, biodiversiteit en vogels, maken integraal deel uit van de vergunningsprocedure voor projecten voor de productie van nettonultechnologie en vormen een essentiële waarborg om ervoor te zorgen dat negatieve milieueffecten worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt, **overeenkomstig het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”**. Om er echter voor te zorgen dat de vergunningsprocedures voor projecten voor de productie van nettonultechnologieën voorspelbaar zijn en tijdig worden afgerond, moet elk potentieel om de vereiste beoordelingen en vergunningen te stroomlijnen zonder dat het niveau van

dat verband moet ervoor worden gezorgd dat de vereiste beoordelingen worden gebundeld om onnodige overlappings te voorkomen en van projectpromotoren en verantwoordelijke instanties worden verlangd uitdrukkelijk overeen te komen wat de reikwijdte van de gebundelde beoordeling moet zijn alvorens die beoordeling wordt uitgevoerd, om onnodige follow-up te voorkomen.

milieubescherming daardoor wordt verlaagd, worden benut. In dat verband moet ervoor worden gezorgd dat de vereiste beoordelingen worden gebundeld om onnodige overlappings te voorkomen en van projectpromotoren en verantwoordelijke instanties worden verlangd uitdrukkelijk overeen te komen wat de reikwijdte van de gebundelde beoordeling moet zijn alvorens die beoordeling wordt uitgevoerd, om onnodige follow-up te voorkomen.

Amendement 25

Voorstel voor een verordening Overweging 65

Door de Commissie voorgestelde tekst

(65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke gekwalificeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de activering van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren, met name wat betreft vrouwen en NEET-jongeren (jongeren die geen onderwijs en geen opleiding volgen en geen werk hebben), onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in vaardigheden en in het scheppen van de hoogwaardige werkgelegenheid die voor de nettonultechnologieën in de Unie nodig zijn. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande

Amendement

(65) Aangezien een versterking van de productiecapaciteit van belangrijke nettonultechnologieën in de Unie niet mogelijk zal zijn zonder een aanzienlijke gekwalificeerde beroepsbevolking, is het noodzakelijk maatregelen te nemen om de **toegang tot de arbeidsmarkt van de EU voor geschoolde arbeidskrachten uit derde landen makkelijker te maken en om de** activering van meer mensen op de arbeidsmarkt te stimuleren, met name wat betreft vrouwen en NEET-jongeren (jongeren die geen onderwijs en geen opleiding volgen en geen werk hebben), onder meer door op kwalificaties gebaseerde aanwerving aan te vullen met werkwijzen gericht op vaardigheden. Daarnaast is, voor werknemers in teruglopende of overbodig geworden sectoren, specifieke steun bij de overstap naar een nieuwe baan belangrijk, in overeenstemming met de doelstellingen van de aanbeveling van de Raad inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. Dit betekent dat **meer** moet worden geïnvesteerd in vaardigheden en in het scheppen van de hoogwaardige werkgelegenheid die voor

initiatieven zoals het Europees pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en de Europese Arbeidsautoriteit, en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, sociale partners en het bedrijfsleven, en met name kmo's, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en de Commissie **kunnen** zorgen voor financiële steun, onder meer door de mogelijkheden van de Uniebegroting te benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

de nettonultechnologieën in de Unie nodig zijn. Voortbouwend op en met de opgedane kennis in het kader van bestaande initiatieven zoals het EU-pact voor vaardigheden, activiteiten op EU-niveau op het gebied van informatie over en prognoses betreffende vaardigheden, bijvoorbeeld door het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) en de Europese Arbeidsautoriteit, en de blauwdrukken voor sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden, is het de bedoeling alle actoren te mobiliseren: de instanties van de lidstaten, ook op regionaal en lokaal niveau, aanbieders van onderwijs en opleidingen, sociale partners en het bedrijfsleven, en met name kmo's, om de behoeften aan vaardigheden vast te stellen, onderwijs- en opleidingsprogramma's te ontwikkelen en deze snel operationeel te krijgen en op grote schaal in te zetten. Strategische nettonulprojecten spelen in dit verband een belangrijke rol. De lidstaten en de Commissie **moeten** zorgen voor financiële steun, onder meer door de mogelijkheden van de Uniebegroting te benutten via instrumenten zoals het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, Europese fondsen voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het moderniseringsfonds, REPowerEU en het programma voor de eengemaakte markt.

Amendement 26

Voorstel voor een verordening Overweging 69

Door de Commissie voorgestelde tekst

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor

Amendement

(69) Op het niveau van de Unie moet een platform voor nettonultechnologie in Europa worden opgericht, dat zal bestaan uit de lidstaten en wordt voorgezeten door de Commissie. Het platform voor

nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten en derden uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.

nettonultechnologie in Europa kan de Commissie en de lidstaten adviseren en bijstaan bij specifieke kwesties en een referentie-instantie vormen waarbinnen de Commissie en de lidstaten hun optreden coördineren en de uitwisseling van informatie over kwesties in verband met deze verordening vergemakkelijkt wordt. Het platform voor nettonultechnologie in Europa moet de in de verschillende artikelen van deze verordening beschreven taken verder uitvoeren, met name met betrekking tot vergunningen, met inbegrip van centrale aanspreekpunten, strategische nettonulprojecten, coördinatie van financiering, markttoegang, vaardigheden en testomgevingen voor innovatieve nettonultechnologieën. Indien nodig kan het platform permanente of tijdelijke subgroepen oprichten, ***onder andere met belanghebbenden uit de betreffende sectoren***, en ***moet het daarbij*** derden uitnodigen, zoals deskundigen of vertegenwoordigers van nettonulindustrieën.

Amendement 27

Voorstel voor een verordening Overweging 71

Door de Commissie voorgestelde tekst

(71) De Unie moet ernaar streven de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren en wereldwijd hoge sociale en milieunormen te bevorderen, in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen. Evenzo moeten in nauwe samenwerking met partnerlanden en als deel van een open maar assertieve aanpak, sterkere inspanningen worden geleverd op het gebied van onderzoek en innovatie om nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement

(71) De Unie moet ernaar streven ***het toepassingsgebied van*** de internationale handel en investeringen in nettonultechnologieën te diversifiëren en ***uit te breiden, teneinde het risico op verstoringen van grote toeleveringsketens tot een minimum te beperken, en*** wereldwijd hoge sociale en milieunormen te bevorderen in nauwe samenwerking en in partnerschap met gelijkgezinde landen. Evenzo moeten in nauwe samenwerking met partnerlanden en als deel van een open maar assertieve aanpak, sterkere inspanningen worden geleverd op het gebied van onderzoek en innovatie om

nettonultechnologieën te ontwikkelen en uit te rollen.

Amendement 28

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

Amendement

1. Bij deze verordening wordt het kader van maatregelen voor het innoveren en opschalen van de **uitrol van en** productiecapaciteit voor nettonultechnologieën in de Unie vastgesteld, **inclusief waar van toepassing de infrastructuur voor toeleveringsketens en verbindingen**, om de doelstelling van de Unie voor 2030 om de nettobroeikasgasemissies van de Unie met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990 en de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2021/1119 **ter versterking van het industriële en economische concurrentievermogen van de Unie**, te ondersteunen, en om de toegang van de Unie tot een zekere en duurzame toeleveringsstroom voor de nettonultechnologieën die nodig zijn om de veerkracht van het energiesysteem van de Unie te waarborgen en bij te dragen tot het scheppen van hoogwaardige banen.

Amendement 29

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) de productiecapaciteit in de Unie voor de in de bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën tegen 2030 de

Amendement

a) de productiecapaciteit in de Unie voor de in de bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën tegen 2030 de

benchmark haalt of benadert om ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 te verwezenlijken, intern te kunnen realiseren;

benchmark haalt of benadert om ten minste 40 % van de jaarlijkse behoeften van de Unie wat betreft de uitrol van de desbetreffende technologieën die nodig zijn om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie voor 2030 te verwezenlijken, intern te kunnen realiseren; ***de Commissie maakt niet later dan 12 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening indicatieve niveaus voor de productiecapaciteit voor elke nettonultechnologie beschikbaar, en doet dit op grond van de vereisten van de EU-wetgeving;***

Amendement 30

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de bijbehorende upgrading en aanpassing van de infrastructuur voor toeleveringsketens en voor vervoersverbindingen alsook van maritieme verbindingen en verbindingen met het achterland, met het oog op het waarborgen van de handelsstromen van en naar de productielocaties en naar de markten in de Unie.

Amendement 31

Voorstel voor een verordening Artikel 1 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in lid 1 opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen of het

3. Indien de Commissie op basis van het in artikel 35 bedoelde verslag concludeert dat de Unie de in lid 1 opgenomen doelstellingen waarschijnlijk niet zal verwezenlijken, beoordeelt zij de haalbaarheid en evenredigheid van het voorstellen van maatregelen of het

uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen.

uitoefenen van haar bevoegdheden op het niveau van de Unie om de verwezenlijking van die doelstellingen te waarborgen **en stelt zij maatregelen voor om de productiecapaciteit van nettonultechnologieën te stimuleren.**

Amendement 32

Voorstel voor een verordening Artikel 2 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Deze verordening is van toepassing op nettonultechnologieën, met uitzondering van de artikelen 26 tot en met 27 van deze verordening, die van toepassing zijn op innovatieve nettonultechnologieën. Grondstoffen, verwerkte materialen of componenten die onder het toepassingsgebied van Verordening (EU).../... [voetnoot toevoegen met publicatiegegevens van de verordening kritieke grondstoffen] vallen, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening.

Amendement

Deze verordening is van toepassing op nettonultechnologieën, **essentiële componenten daarvan en waar van toepassing de infrastructuur voor toeleveringsketens en verbindingen**, met uitzondering van de artikelen 26 tot en met 27 van deze verordening, die van toepassing zijn op innovatieve nettonultechnologieën. Grondstoffen, verwerkte materialen of componenten die onder het toepassingsgebied van Verordening (EU).../... [voetnoot toevoegen met publicatiegegevens van de verordening kritieke grondstoffen] vallen, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening.

Amendement 33

Voorstel voor een verordening Artikel 3 – alinea 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame **alternatieve brandstoffen**⁶⁷;

Amendement

a) “nettonultechnologieën”: technologieën voor hernieuwbare energie⁶⁶; technologieën voor elektriciteits- en warmteopslag; warmtepompen; nettechnologieën; technologieën voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong; technologieën voor duurzame **brandstoffen voor de lucht- en**

elektrolyse-installaties en **brandstofcellen**; geavanceerde technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag; en energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld die primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

zeevaart; elektrolyse-installaties, **brandstofcellen** en **vloeibare-waterstoftechnologieën**; geavanceerde technologieën voor de productie van energie uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus, kleine modulaire reactoren en aanverwante brandstoffen met voor hun categorie uitstekende prestaties; technologieën voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag; **alle soorten koolstofverwijderingstechnologieën en bijbehorende CO₂-vervoersinfrastructuur**; en energiesysteemgerelateerde energie-efficiëntietechnologieën. Hiermee worden de eindproducten, specifieke componenten en specifieke machines bedoeld die **over de gehele waardeketen** primair voor de productie van die producten worden gebruikt. Zij moeten een niveau van technologische paraatheid van ten minste 8 hebben bereikt;

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

⁶⁷ **“duurzame alternatieve brandstoffen”**: **de brandstoffen die zijn bestreken in het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer (COM(2021) 561 final) en het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart (COM(2021) 562 final).**

⁶⁶ “hernieuwbare energie”: “hernieuwbare energie” zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Amendement 34

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – alinea 1 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) “technologie voor duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart”: brandstoffen die in aanmerking komen op grond van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer [XXXX] en op grond van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart [XXXX]; “conventionele luchtvaartbrandstoffen” zoals gedefinieerd in COM(2021) 561 final, en conventionele fossiele brandstoffen die worden gebruikt in de zeevaart, worden in het kader van deze verordening niet beschouwd als technologieën voor duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart;

Amendement 35

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – alinea 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) “component”: een *klein* onderdeel van een nettonultechnologie *dat door een bedrijf uit verwerkte materialen wordt vervaardigd en wordt verhandeld*;

b) “component”: een *vervaardigd* onderdeel van een nettonultechnologie;

Amendement 36

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – alinea 1 – punt d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) “project voor de productie van nettonultechnologie” of “productieproject”: een geplande industriële faciliteit of uitbreiding of herbestemming van een bestaande faciliteit voor de productie van nettonultechnologieën;

Amendement

d) “project voor de productie van nettonultechnologie” of “productieproject”: een geplande industriële faciliteit of uitbreiding of herbestemming van een bestaande faciliteit voor de productie van **inzetbare** nettonultechnologieën, **met inbegrip van de upgradings en aanpassing, in voorkomend geval, van infrastructuur voor toeleveringsketens en vervoersverbindingen**;

Amendement 37

Voorstel voor een verordening Artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Uiterlijk op... [3 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één nationale bevoegde instantie aan die verantwoordelijk is voor het faciliteren en **coördineren** van het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie, onder meer voor strategische nettonulprojecten, en voor het verstrekken van advies over het verminderen van de administratieve lasten overeenkomstig artikel 5.

Amendement

1. Uiterlijk op... [3 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] wijzen de lidstaten één nationale bevoegde instantie aan die verantwoordelijk is voor het faciliteren, **coördineren** en **stroomlijnen** van het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie, onder meer voor strategische nettonulprojecten, en voor het verstrekken van advies over het verminderen van de administratieve lasten overeenkomstig artikel 5.

Amendement 38

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie **mag niet langer duren**

Amendement

1. Het vergunningverleningsproces voor projecten voor de productie van nettonultechnologie, **met inbegrip van de**

dan een van de volgende termijnen:

upgrading en aanpassing, in voorkomend geval, van de infrastructuur voor toeleveringsketens en vervoersverbindingen, duurt niet langer dan 9 maanden.

Amendement 39

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) 12 maanden voor de opbouw van projecten voor de productie van nettonultechnologie met een jaarlijkse productiecapaciteit van minder dan 1 GW;

Schrappen

Amendement 40

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) 18 maanden voor de opbouw van projecten voor de productie van nettonultechnologie met een jaarlijkse productiecapaciteit van meer dan 1 GW.

Schrappen

Amendement 41

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. Voor projecten voor de productie van nettonultechnologie waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, **mag** het vergunningverleningsproces niet langer

2. Voor projecten voor de productie van nettonultechnologie waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, **duurt** het vergunningverleningsproces niet langer

dan **18** maanden *duren*.

dan **9** maanden.

Amendement 42

Voorstel voor een verordening Artikel 6 – lid 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

9 bis. De Commissie stelt richtlijnen vast waarin de vereisten worden omschreven voor vergunningverlening voor projecten voor de productie van nettonultechnologie.

Amendement 43

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen **drie** maanden na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

3. De nationale bevoegde instantie zorgt ervoor dat de betrokken instanties binnen **twee** maanden na ontvangst van alle overeenkomstig de artikelen 5, 6 en 7 van Richtlijn 2011/92/EU verzamelde informatie en na afloop van het in de artikelen 6 en 7 van die richtlijn bedoelde overleg een gemotiveerde conclusie over de milieueffectbeoordeling uitbrengen als bedoeld in artikel 1, lid 2, punt g), iv), van Richtlijn 2011/92/EU.

Amendement 44

Voorstel voor een verordening Artikel 7 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over

4. De termijnen waarbinnen het betrokken publiek wordt geraadpleegd over

het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste 45 dagen. ***In gevallen die onder artikel 6, lid 4, tweede alinea, vallen, wordt deze termijn verlengd tot 90 dagen.***

het in artikel 5, lid 1, van Richtlijn 2011/92/EU bedoelde milieueffectbeoordelingsrapport bedragen ten hoogste 45 dagen, ***en bedraagt voor strategische nettonulprojecten die erkend worden op grond van artikel 11 maximaal 30 dagen.***

Amendement 45

Voorstel voor een verordening Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

Amendement

1. Bij het opstellen van plannen, met inbegrip van bestemmingsplannen en plannen voor ruimtelijke ordening, nemen de nationale, regionale en lokale autoriteiten waar passend in die plannen bepalingen op voor de ontwikkeling van projecten voor de productie van nettonultechnologie, met inbegrip van strategische nettonulprojecten ***en de relevante infrastructuur***. Er wordt prioriteit gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakken, industrieterreinen, brownfieldterreinen en, waar passend, greenfieldterreinen die niet bruikbaar zijn voor de land- en bosbouw.

Amendement 46

Voorstel voor een verordening Artikel 9 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12 en 13 vastgestelde besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement

2. Alle op grond van deze afdeling en de artikelen 12, 13, 14 en 21 vastgestelde besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement 47

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit wordt vergroot van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie **waarvoor de Unie sterk van invoer uit één enkel derde land afhankelijk is;**

Amendement 48

Voorstel voor een verordening
Artikel 10 – lid 1 – punt b – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) het project voor de productie van nettonultechnologie heeft een positief effect op de toeleveringsketen van de nettonulindustrie of stroomafwaartse sectoren in de Unie, buiten de projectpromotor en de betrokken lidstaten om, en draagt bij tot het concurrentievermogen van en hoogwaardige werkgelegenheid in de toeleveringsketen van de nettonulindustrie van de Unie, en voldoet aan ten minste drie van de volgende criteria:

Amendement 49

Voorstel voor een verordening
Artikel 13 – lid 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Het vergunningverleningsproces voor strategische nettonulprojecten mag niet langer duren dan **een van de volgende termijnen:**

Amendement

a) het project voor de productie van nettonultechnologie draagt bij tot de technologische en industriële veerkracht van het energiesysteem van de Unie doordat de productiecapaciteit wordt vergroot van een component of deel van de waardeketen voor nettonultechnologie;

Amendement

b) het project voor de productie van nettonultechnologie heeft een positief effect op de toeleveringsketen van de nettonulindustrie of stroomafwaartse sectoren in de Unie, buiten de projectpromotor en de betrokken lidstaten om, en draagt bij tot het concurrentievermogen van en hoogwaardige werkgelegenheid in de toeleveringsketen van de nettonulindustrie van de Unie, **met inbegrip van kmo's**, en voldoet aan ten minste drie van de volgende criteria:

Amendement

1. Het vergunningverleningsproces voor strategische nettonulprojecten mag niet langer duren dan **9 maanden.**

Amendement 50

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) 9 maanden voor de opbouw van strategische nettonulprojecten met een jaarlijkse productiecapaciteit van minder dan 1 GW;

Schrappen

Amendement 51

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) 12 maanden voor de opbouw van strategische nettonulprojecten met een jaarlijkse productiecapaciteit van meer dan 1 GW;

Schrappen

Amendement 52

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c) 18 maanden voor alle benodigde vergunningen voor de exploitatie van een opslaglocatie overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG.

Schrappen

Amendement 53

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Voor strategische nettonulprojecten waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, mag het vergunningverleningsproces niet langer dan **12** maanden duren.

Amendement

2. Voor strategische nettonulprojecten waarbij de jaarlijkse productiecapaciteit niet in GW wordt gemeten, mag het vergunningverleningsproces niet langer dan **9** maanden duren.

Amendement 54

Voorstel voor een verordening Artikel 13 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen leidt **tot de specifieke tussentijdse stappen die als goedkeuring moeten** worden beschouwd, **behalve wanneer** het specifieke project onderworpen is aan een milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of er vastgesteld moet worden of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is en de desbetreffende beoordelingen nog niet zijn uitgevoerd, **of wanneer het beginsel** van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte **in het nationale rechtsstelsel niet bestaat. Deze bepaling is niet van toepassing op definitieve besluiten over de uitkomst van het proces, die expliciet moeten zijn.** Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement

4. De nationale bevoegde instanties zorgen ervoor dat het uitblijven van een antwoord van de betrokken administratieve instanties binnen de in dit artikel bedoelde toepasselijke termijnen **ertoe** leidt **dat de betreffende vergunningsaanvraag als goedgekeurd moet** worden beschouwd. **In gevallen waarin** het specifieke project onderworpen is aan een milieueffectbeoordeling overeenkomstig Richtlijn 92/43/EEG van de Raad of Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 2008/98/EG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2010/75/EU, 2011/92/EU of Richtlijn 2012/18/EU of er vastgesteld moet worden of een dergelijke milieueffectbeoordeling nodig is en de desbetreffende beoordelingen nog niet zijn uitgevoerd, **wordt de periode** van stilzwijgende goedkeuring of administratieve stilte **met maximaal 2 maanden verlengd.** Alle besluiten worden openbaar toegankelijk gemaakt.

Amendement 55

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Versnelde uitvoering

Amendement

Versnelling en financiering van de
uitvoering

Amendement 56

Voorstel voor een verordening
Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot financiering.

Amendement

1. De Commissie en de lidstaten ondernemen activiteiten om particuliere investeringen ***en overheidsinvesteringen*** in strategische nettonulprojecten te versnellen en aan te trekken. Bij dergelijke activiteiten kunnen, onverminderd artikel 107 en artikel 108 van het VWEU, onder meer bestaan uit het verlenen en coördineren van steun voor strategische nettonulprojecten die moeilijkheden ondervinden bij de toegang tot financiering, ***bijvoorbeeld door: a) toepassing van de bepalingen van het tijdelijk crisis- en transitiekader, met inbegrip van belastingvoordeel voor producenten en distributeurs; b) prioritaire behandeling in het kader van financiering via ESIF voor projecten die onder deze verordening vallen; c) toegang tot middelen waarin wordt voorzien door artikel 6, lid 1, punt b), van Verordening (EU) 2021/241, het Herstelinstrument voor de Europese Unie; d) het in aanmerking nemen van projecten die onder deze verordening vallen voor financiering met nationale inkomsten afkomstig van emissierechten uit het emissiehandelssysteem, en ten minste 25 % van die inkomsten aan deze projecten toewijzen; e) het bevorderen van de toegang van projecten die onder deze verordening vallen tot financiering uit***

Amendement 57

Voorstel voor een verordening Artikel 14 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten *kunnen* administratieve steun aan strategische nettonulprojecten *verlenen* om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement

2. *De Commissie en* de lidstaten *verlenen* administratieve steun aan strategische nettonulprojecten om de snelle en doeltreffende uitvoering ervan te vergemakkelijken, onder meer door te voorzien in:

Amendement 58

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische nettonulprojecten besproken en eventuele beste praktijken uitgewisseld, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties.

Amendement

1. Binnen het bij artikel 28 opgerichte platform voor nettonultechnologie in Europa worden de financiële behoeften en knelpunten van strategische nettonulprojecten besproken en eventuele beste praktijken uitgewisseld, met name met het doel grensoverschrijdende toeleveringsketens van de EU te ontwikkelen, in belangrijke mate op basis van regelmatige uitwisselingen met de relevante industriële allianties, *met inbegrip van kmo's*.

Amendement 59

Voorstel voor een verordening Artikel 15 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van de promotor van het **strategische** nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:

Amendement

2. Het platform voor nettonultechnologie in Europa biedt op verzoek van de promotor van het **technologische** nettonulproject de mogelijkheid van besprekingen en advies over de wijze waarop de financiering voor het project kan worden rondgekregen, rekening houdend met de reeds toegezegde financiering, waarbij ten minste de volgende elementen worden overwogen:

Amendement 60

**Voorstel voor een verordening
Artikel 17 – lid 1 – punt b**

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷¹ op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht alle geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is gemeld, openbaar toegankelijk te maken;

Amendement

b) entiteiten die over een vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad op hun grondgebied beschikken, ertoe worden verplicht alle geologische gegevens over productielocaties die buiten gebruik zijn gesteld of waarvan de ontmanteling aan de bevoegde instantie is gemeld, openbaar toegankelijk te maken, **alsmede gegevens over de beschikbaarheid of mogelijke aanleg van vervoersinfrastructuur voor het afleveren van CO₂ op de locatie.**

⁷¹ **Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruikmaken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen (PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3).**

Amendement 61

Voorstel voor een verordening Artikel 18 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 18 bis

Regulering van de markt voor het vervoer van CO₂

De Commissie overweegt om binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening, indien passend, een wetgevingsinitiatief in te dienen inzake veiligheidsnormen voor het vervoer van CO₂, of om bestaande wetgevingsinitiatieven te actualiseren.

Amendement 62

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU *of* 2014/25/EU, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

1. Aanbestedende diensten of aanbestedende instanties baseren de gunning van opdrachten voor de in de bijlage opgenomen nettonultechnologie op een openbare aanbestedingsprocedure voor de economisch voordeligste inschrijving, met inbegrip van de beste prijs-kwaliteitsverhouding, die ten minste de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van de inschrijving omvat, in overeenstemming met de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU, **2022/1031 of 2022/2555**, de toepasselijke sectorale wetgeving, en de internationale verbintenissen van de Unie, met inbegrip van de GPA-overeenkomst en andere internationale overeenkomsten waartoe de Unie zich verbonden heeft.

Amendement 63

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) als er een innovatieve oplossing moet worden ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen;

Amendement

b) als er een innovatieve oplossing moet worden ontwikkeld, het effect en de kwaliteit van het uitvoeringsplan, met inbegrip van risicobeheersmaatregelen, **waarbij het hoogste niveau van cyberbeveiliging dient te worden gehandhaafd op basis van een alle risico's omvattende aanpak overeenkomstig artikel 7, lid 2, en artikel 21, lid 2, van de NIS 2-richtlijn, met als doel het voorkomen of tot een minimum beperken van de impact van incidenten op ontvangers van hun diensten en op andere diensten, gebaseerd op technische en niet-technische risicofactoren;**

Amendement 64

Voorstel voor een verordening Artikel 19 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De aanbestedende dienst of de aanbestedende instantie is niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die dienst of instantie ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en

Amendement

Schrappen

aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om abnormaal lage inschrijvingen uit te sluiten overeenkomstig artikel 69 van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 84 van Richtlijn 2014/25/EU, noch aan andere gunningscriteria in overeenstemming met de EU-wetgeving, met inbegrip van sociale aspecten overeenkomstig artikel 30, lid 3, en artikel 36, lid 1, tweede alinea, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 18, lid 2, en artikel 67, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 36, lid 2, en artikel 82, lid 2, van Richtlijn 2014/24/EU.

Amendement 65

Voorstel voor een verordening Artikel 20 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen zijn niet verplicht de overwegingen in verband met de bijdrage wat betreft duurzaamheid en veerkracht van nettonultechnologieën toe te passen, indien die toepassing die entiteiten ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen tegen onevenredige kosten of met technische kenmerken die van die van bestaande apparatuur verschillen, zodat incompatibiliteit ontstaat of zich technische problemen bij het gebruik en het onderhoud voordoen. Kostenverschillen van meer dan 10 % kunnen door aanbestedende diensten en aanbestedende instanties als onevenredig worden beschouwd.

Schrappen

Amendement 66

Voorstel voor een verordening

Artikel 21 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie.

⁷³ Richtlijn 2018/2001/*EG* van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (*herschikking*) (*PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82*).

Amendement 67

Voorstel voor een verordening

Artikel 23 – lid 1 – punt c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te

Amendement

1. Onverminderd de artikelen 107 en 108 van het Verdrag en artikel 4 van Richtlijn 2018/2001⁷³ en in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, zorgen lidstaten, regionale of lokale autoriteiten, publiekrechtelijke instellingen of samenwerkingsverbanden bestaande uit een of meer van deze autoriteiten of een of meer van deze instellingen wanneer zij besluiten tot het opzetten van regelingen die ten goede komen aan huishoudens of consumenten en die de aankoop van in de bijlage vermelde eindproducten met nettonultechnologie stimuleren, voor een regeling die dusdanig wordt vormgegeven dat de aankoop door de begunstigden van eindproducten met nettonultechnologie die een grote bijdrage leveren wat betreft duurzaamheid en veerkracht als bedoeld in artikel 19, lid 2, wordt gestimuleerd door middel van evenredige aanvullende financiële compensatie **en belastingkredieten**.

⁷³ Richtlijn (*EU*) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Amendement

c) credentials, en bijvoorbeeld ook microcredentials, te ontwikkelen en uit te

rollen om de transparantie van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

rollen om de transparantie van de verworven vaardigheden en de overdraagbaarheid ervan naar een andere baan te bevorderen en de grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers **alook de toegang van geschoolde arbeidskrachten uit derde landen tot de arbeidsmarkt van de EU** te verbeteren, en om de afstemming tussen vaardigheden en relevante banen te bevorderen door middel van instrumenten zoals het Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening (Eures) en Euraxess.

Amendement 68

Voorstel voor een verordening Artikel 23 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en besteden bijzondere aandacht aan de noodzaak om meer vrouwen en meer jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen opleiding volgen, voor de arbeidsmarkt te activeren.

Amendement

2. De academies voor nettonultechnologie bestrijden genderstereotypen en besteden bijzondere aandacht aan de noodzaak om **de toegang van geschoolde arbeidskrachten uit derde landen tot de arbeidsmarkt van de EU te vergemakkelijken en om** meer vrouwen en meer jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen opleiding volgen, voor de arbeidsmarkt te activeren.

Amendement 69

Voorstel voor een verordening Artikel 25 – alinea 1 – punt 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6) **adequate** arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, de aantallen jongeren, vrouwen en senioren op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en

Amendement

6) **goede** arbeidsomstandigheden in banen in de nettonultechnologiesector te bevorderen, de aantallen jongeren, vrouwen en senioren op de arbeidsmarkt voor nettonultechnologie te vergroten en

gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

gekwalificeerde werknemers uit derde landen aan te trekken, en op die manier een diversere beroepsbevolking tot stand te brengen;

Amendement 70

Voorstel voor een verordening Artikel 28 – lid 4 – punt c – i bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

i bis) CO₂-injectie- en opslagcapaciteiten op hun grondgebied;

Amendement 71

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

6. Het platform kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten die zich bezighouden met specifieke vragen en taken.

6. Het platform kan permanente of tijdelijke subgroepen oprichten die zich bezighouden met specifieke vragen en taken. ***In die subgroepen zitten tevens de relevante belanghebbenden uit de betreffende sectoren.***

Amendement 72

Voorstel voor een verordening Artikel 29 – lid 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

7 bis. Het platform zet een deskundigengroep voor de nettonulindustrie op. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie zal bestaan uit vertegenwoordigers van industriële sectoren die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. De deskundigengroep voor de

nettonulindustrie is verantwoordelijk voor het formuleren van objectieve technische criteria voor de selectie van nettonultechnologieën, uiterlijk [3 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening]. Het platform voor nettonultechnologie in Europa neemt deze criteria als uitgangspunt wanneer het aanbevelingen doet voor een lijst van nettonultechnologieën. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie doet tevens aanbevelingen aan het platform aangaande maatregelen die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van het platform. De deskundigengroep voor de nettonulindustrie faciliteert de interactie tussen het platform en overleg- of adviesorganen die in het kader van het industriebeleid van de Unie zijn opgericht.

Motivering

Met het oog op de doelstelling om investeringen aan te trekken, moet de definitie van nettonultechnologie technologisch neutraal zijn, en gebaseerd zijn op transparante en doelgerichte criteria. De definitie moet innovatie en technologische ontwikkeling aanmoedigen door het mogelijk te maken om de lijst van nettonultechnologieën te evalueren en te actualiseren.

Amendement 73

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 1 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de samenhang tussen de streefdoelen voor de binnenlandse productie van batterijen en de doelen van Verordening (EU) 2023/851 voor wat betreft het versterken van de CO₂-emissienormen voor nieuwe passagiersauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen, met inbegrip van de toevoer van de grondstoffen en geavanceerde materialen die nodig zijn

voor de productie van batterijen.

Amendement 74

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b), vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij en brengen zij jaarlijks bij de Commissie verslag uit over gegevens met betrekking tot:

Amendement

2. De lidstaten en de nationale instanties die zij daarvoor aanwijzen, verzamelen en verstrekken de krachtens lid 1, punten a) en b) **en b bis**), vereiste gegevens en andere bewijsstukken. Meer specifiek verzamelen zij en brengen zij jaarlijks bij de Commissie verslag uit over gegevens met betrekking tot:

Amendement 75

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – punt a bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a bis) de veerkracht van waardeketens van nettonultechnologie met inbegrip van de productiecapaciteit van de Unie met betrekking tot [essentiële] componenten voor nettonultechnologieën, en het concurrentievermogen van de gerelateerde sectoren;

Amendement 76

Voorstel voor een verordening Artikel 31 – lid 2 – punt h bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

h bis) de deelname van kmo's in strategische nettonulprojecten en in de

Amendement 77

Voorstel voor een verordening Artikel 32 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie is overeenkomstig artikel 33 bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de mate waarin en wijze waarop entiteiten de in artikel 18, lid 1, bedoelde overeenkomsten met andere entiteiten en investeringen in opslagcapaciteit van derden kunnen gebruiken om aan hun individuele bijdrage te voldoen, als bedoeld in artikel 18, lid 5, **en** tot wijziging van de inhoud van de in artikel 18, lid 6, bedoelde verslagen.

Amendement

De Commissie is overeenkomstig artikel 33 bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de mate waarin en wijze waarop entiteiten de in artikel 18, lid 1, bedoelde overeenkomsten met andere entiteiten en investeringen in opslagcapaciteit van derden kunnen gebruiken om aan hun individuele bijdrage te voldoen, als bedoeld in artikel 18, lid 5, tot wijziging van de inhoud van de in artikel 18, lid 6, bedoelde verslagen **en in aanvulling op de in de bijlage vermelde strategische nettonultechnologieën, indien nodig om ervoor te zorgen dat het algemene doel van artikel 1, lid 1, wordt behaald.**

Amendement 78

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De Commissie evalueert en, indien nodig, actualiseert de lijst van nettonultechnologieën en strategische nettonultechnologieën uiterlijk ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] en vervolgens om de twee jaar.

Amendement 79

Voorstel voor een verordening

Artikel 35 – lid 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis. *Bij de evaluatie wordt onderzocht hoe deze verordening in wisselwerking staat met andere rechtshandelingen die relevant zijn voor de uitvoering van nettonulprojecten en wordt nagegaan of er sprake is van dubbele regelgeving of andere ondoeltreffende bepalingen die de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening belemmeren of verhinderen.*

Amendement 80

Voorstel voor een verordening Artikel 35 – lid 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4 bis. *In het kader van deze evaluatie evalueert de Commissie, op basis van de ontwikkeling van de emissies van de vervoersector en van de wijze waarop de in deze verordening vastgestelde doelstellingen worden verwezenlijkt, de potentiële bijdragen aan een concurrerende nettonulindustrie die nog steeds in de sector kunnen worden verwezenlijkt door af te stappen van een zeer energie-intensief vervoersysteem, en doet zij op basis daarvan voorstellen om de vervoersector verder koolstofvrij te maken, met name om te zorgen voor:*

- volledige tenuitvoerlegging van de bestaande EU-wetgeving*
- tijdige nakoming van verplichtingen uit hoofde van de EU-wetgeving*
- snelle follow-up met verdere voorstellen, onder meer over toereikende financiering*

Amendement 81

Voorstel voor een verordening Bijlage I

<i>Door de Commissie voorgestelde tekst</i>	
Strategische nettonultechnologieën	
1	Technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie
2	Technologieën voor onshorewindenergie en hernieuwbare offshore-energie
3	Batterij-/opslagtechnologieën
4	Warmtepompen en technologieën voor geothermische energie
5	Elektrolyse-installaties en brandstofcellen
6	Technologieën voor duurzaam biogas/biomethaan
7	Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS)
8	Nettechnologieën
<i>Amendement</i>	
Strategische nettonultechnologieën	
1	Technologieën voor fotovoltaïsche en thermische zonne-energie
2	Technologieën voor onshorewindenergie, <i>walstroomvoorziening/walstroom</i> en hernieuwbare offshore-energie
3	Batterij-/opslag- en <i>oplaadtechnologieën, met inbegrip van batterijcellen voor lichte vervoermiddelen en batterijen voor elektrische voertuigen</i>
4	Warmtepompen en technologieën voor geothermische energie
5	Elektrolyse-installaties en brandstofcellen, <i>technologieën voor vervoer en opslag van waterstof en andere technologieën voor duurzame waterstof</i>
6	Technologieën voor duurzaam biogas/biomethaan, <i>hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en duurzame brandstoffen voor de lucht- en zeevaart</i>
7	Technologieën voor koolstofafvang en -opslag (CCS), <i>alsmede vervoerstechnologieën en alle soorten technologieën voor koolstofverwijdering, waaronder technologieën voor koolstofafvang aan boord</i>
8	<i>Flexibiliteits- en nettechnologieën, en technologieën voor snel en bidirectioneel laden</i>
8 bis	<i>Technologieën voor ERTMS, digitale geautomatiseerde koppelingssystemen, hogesnelheidstreinen en interoperabele wissel/gelijkstroomlocomotieven</i>

<i>8 ter</i>	<i>Duurzame voortstuwingssystemen zoals elektrische motoren, windondersteunde voortstuwing voor schepen, motoren voor duurzame lucht- en scheepvaart</i>
<i>8 quater</i>	<i>Technologieën voor hernieuwbare grondstoffen</i>

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie)
Document- en procedurenummers	COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 8.5.2023
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	TRAN 8.5.2023
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Anna Deparnay-Grunenberg 25.5.2023
Behandeling in de commissie	26.6.2023
Datum goedkeuring	19.7.2023
Uitslag eindstemming	+: 30 –: 5 0: 8
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov, Lucia Vuolo
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Michael Gahler, Maria Grapini, Georg Mayer, Ljudmila Novak, Annalisa Tardino
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Patricia Chagnon, Lena Düpont, Mario Furore, Svenja Hahn, Denis Nesci, Christine Schneider

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

30	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Christine Schneider, Barbara Thaler, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Svenja Hahn, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Vera Tax, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov

5	-
ID	Marco Campomenosi, Patricia Chagnon, Georg Mayer, Annalisa Tardino
Verts/ALE	Tilly Metz

8	0
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci
NI	Mario Furore
The Left	Kateřina Konečná
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding